

De Heraut

voor de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het nadrukken van den inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden.
Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE. Bureau: Warmoesstraat 98, te Amsterdam.
Inzendingen, die later dan Donderdag 's namiddags te 12 uur worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Zondag 5 September 1915. N°. 1963.

Abonnementenprijs: franco aan huis, per drie maanden f 1.20, voor België per jaar f 3.30 bij vooruitbetaling, voor het verdere Buitenland en Ned.-Indië per jaar f 6 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers f .10. Abonnementen worden aangegaan door het Bureau te Amsterdam, Boekhandelaren, Postdirecteuren enz.
Advertentieprijs: van 1 tot 8 regels f 1.20, voor elke regel meer f .20.
Aanvragen en vernieling van liefdegaven f .12 per regel.

„Nederwaarts wortelen“.

Want het ontkenne, dat overgebleven is van den huise Juda, zal wederom nederwaarts wortelen, en zal opwaarts vrucht dragen. 2 Kon. 19 : 30.

De diepgaande gedachte, dat we, om voor den hemel vrucht te dragen, juist nederwaarts ons te buigen hebben en in te wortelen in den levensbodem, dien God ons biedt, vindt haar nog inniger bevestiging in wat Jezus ons op 't harte bindt, om toch God lief te hebben met heel ons verstand, met heel ons hart, met heel onze ziel, met al onze krachten.

Het grijpt zoo aan, als Jezus als met één handslag alle geboden van Sinai wegneemt, en ze alle opsmeelt en oplost in dat één alomvattende gebod, dat de liefde van ons zal uitgaan, en dat deze van ons uitgaande liefde zich voor alle dingen richt op de Fontein van ons leven, op de springader onzer levenskracht, op den Heere onzen God.

De wet van Sinai stelde den toestand, gelijk die in den zondigen mensch van menschenlijke zijde zich aandient. Wel moest ook van dit standpunt God geëerd, maar die eere zou Gode toekomen doordien de mensch Gode iets toebracht, het één om Gods wil liet en het andere om Gods wil deed, en zoo in de toewijding en in de overgave van heel zijn leven, zijn God verheerlijkte.

Altoos de zoo verleidelijke gedachte, alsof de zondige mensch, hoe weinig dan ook, maar dan toch iets, Gode toe kon brengen, wat zijn naam verheerlijkte.

Vandaar de tegenslag dien het Oude Verbond aan Israël bracht, ja, als Israël Gode de volkomen wetsvolbrenging als offerande had kunnen opdragen, zoo zou 't zalige voor de ziel er vanzelf als vrucht uit zijn voortgekomen. Maar dit juist kon niet, en gebeurde ook niet. Zoals de apostel het uit den Psalm overneemt: „Er was er niet één, van wien gezegd kon worden, dat hij goed deed.“ Allen struikelden. Allen zondigden nogmaals. En het heil bleef uit. En dit enkel, omdat Israël zich bleef inbeelden, dat het dan toch in zichzelf iets goeds had, dat Gode op 't altaar kon worden toegewijd, en nog altoos in den waan leefde, alsof er in ons iets was, dat van ons uit zou gaan, en Gode zou toekomen, zijn naam tot heerlijkheid.

En dit nu juist werpt Jezus om, door allen eisch en alle gebod in dit één grondgebed saam te vatten, dat we God zullen liefhebben, kortaf gezegd met heel ons wezen, met elke levensuiting, in heel onze zucht en bede die van ons uitgaat.

Nu is de liefde die Gode gewijd moet worden, niet iets wat wij Gode onszelfs geven, om onzen God daardoor gelukkig te maken. Een moeder mint haar lieveling, omdat ze niet anders kan. En zoo ook moet het met ons wezen. Onze liefde moet naar God uitgaan, omdat onze ziel naar God dorst, gelijk het hert, dat moegejaagd ontwaamt, dorst naar de waterstroom. Wie van dorst vergaat, snelt, waar hij 't glanzend ziet, op 't water toe. Alles wat in hem is trekt, neigt, hunkert er naar. Bij heeten dorst is 't water dat den dorst lesschen zal, het één en al, waar de neiging van onze tong naar uitgaat, en alles in den dorstige voegt zich met dit trekken van 't verhemelte saam, om toch naar den beker „oud water“ zich te zien toegewezen.

En zoo nu ook moet 't met onze ziel voor God staan. In God den Heere moet voor ons 't éénig begeerlijke, het éénig aanbiddelijke, het éénig onmisbare zijn. Van God gescheiden, ontzinken we aan ons zelf. We verhongeren en verdorsten, en komen zedelijk om. Dit kan niet anders, omdat we op God zijn aangelegd; omdat we met het oog op onzen God geschapen zijn; en omdat alles in ons zoo naar Gods beeld geschapen werd, dat alleen de genade Gods ons den drang van het leven bevredigen kan. Al wat we noodig hebben is niet in ons zelf, noch ook is 't in de wereld, het is alleen in God. Raakt onze ziel van God af, dan wordt ze innerlijk ledig, dan verteert zich doelloos haar beste levenskracht, dan zinkt ze in en komt ze om. Dan hijgt ze, maar kan geen levenslucht inademen. Alles in haar verdort.

En zooals nu de verdorrende stengel zich keert naar de zon, en het hert zich keert naar den waterstroom, zoo ook moet onze ziel, om weer op te leven, om weer levenslucht in te ademen, zich vanzelf naar haar God toekeren. En dan is Hij de Fontein waaruit het levenswater haar toevloeit. En zoo ook is Hij dan de levensbodem, waarin haar wortelen moeten indringen, om uit dien levensbodem in God zich haar levenssappen in te zuigen.

Vandaar dat de ziel, die zich van haar eigen leegte en van Gods onuitputbare volheid bewust wordt, van zich zelf afziet, zich zelf varen laat, zelf nederwaarts zich buigt, en nu wortelt, inwortelt in den Goddelijken levensbodem, om daaruit het leven naar zich toe te trekken.

Hierin nu is de liefde.

Het is de belijdenis en erkenning, dat in God alleen het eenig begeerlijke is, en dat de ziel ledig en verdort in zich zelf, alleen in God vinden kan wat haar vervullen en verrijken en tot zalig leven brengen kan.

Wie nu zoo door heilige liefde gedreven wordt, weet en voelt, dat alles alleen in God is, en alleen van God uitgaat wat haar vrede, vreugde en zaligheid verpanden kan. En dit nu leidt tot het nederwaarts. In mij zelf niets, dan wat te verzoeken is, en alleen in God wat begeerlijk en te zoeken is. Te zoeken niet door een uitwendig aangrijpen, maar door een innerlijken levensdrang die naar God uitgaat. En dit is dan 't wortelen. Zoals de plant niet buiten den aardbodem, en de vlinder niet buiten de lucht, en de visch niet buiten het water kan, zoo ook moet onze ziel geen dag en geen uur buiten God kunnen. God zoeken, omdat alleen in God het heilige, het heerlijke, het de ziel verrijkende is. Naar God uitgaan met een liefde die niet af laat, met een liefde die niet bij ons leven bijkomt, maar waar ons leven in opgaat. Liefhebben, God liefhebben met heel ons hart, met heel onze ziel, met heel ons verstand, met alle krachten, zodat de wortelen zelf van ons leven in 't leven Gods beklemd en bevangen liggen.

Altoos weer de twee heilige aandriften saam. Onze hoogmoed, de inbeelding van ons eigen ik, het uit ons zelf iets willen, moet er onder. Opnieuw moet ons ik telkens weer nederwaarts, tot er niets van onzen eigenwaan overblijft, en dan eerst zullen we volop leven, en rijk en volzalg leven indringen, door diep en breed de wortelen zelf van ons aanzijn in den bodem van de Genade Gods uit te slaan. Uit nood, uit drang, uit zielsbehoefte, maar dan ook omdat we 't zelf ten slotte niet anders willen. God zoeken door de wortelen zelf van ons leven, omdat onze ziel, op 't diepst opgevat, God en God alleen zoekt en lief heeft.

Dr. A. K.

Voor Kootwijk's scholen.

In hartelijken dank ontvangen van den Heer E. v. L. te Haarlem f 25.

Da. J. H. HOUTZAGERS, voorzitter.
Kootwijk.

Officiële Berichten.

AGENDUM van de algemeene vergadering der Vereniging van Predikanten van de Gereformeerde Kerken in Nederland, te houden Dinsdag 21 en Woensdag 22 September 1915, in het gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, Mariaplaats 24, Utrecht.

Dinsdag 21 September '15.

1. Opening door den voorzitter 's namiddags één ure.
2. Toespraak van den voorzitter.
3. Onderwerp: De belangrijkheden van den dienst des Woords vooral in onzen tijd.
4. Verslag van den secretaris.
5. Verslag van den penningmeester.
6. Aanwijzing van een commissie tot het nazien der rekening van ontvangst en uitgaf des penningmeesters.
7. Verkiezing van leden der Redactie van het Gereformeerd Theologisch Tijdschrift.
8. Referaat van Ds. W. Bouwman van Hallum.
9. Onderwerp: Volkskerk en vrije kerk.
10. Pauze van half vijf tot zeven ure.
11. Referaat van Prof. Dr. F. W. Grosheide van Amsterdam.
12. Onderwerp: Schriftcritiek.
13. Referaat van Ds. T. J. Hagen, Veldpred.
14. Divisie, Arnhem.
15. Onderwerp: De geestelijke verzorging van onze militairen.
16. Sluiting 's avonds te tien ure.

Woensdag 22 September '15.

1. Opening 's morgens te negen ure.
 2. Referaat van Ds. E. C. B. van Herwerden van Rhoon.
 3. Onderwerp: Een exegetisch-practische studie over 2 Petri 3: 18a.
 4. Pauze van twaalf tot één ure.
 5. Referaat van Ds. G. Elzenga van Kampen.
 6. Onderwerp: Practische opmerkingen over de catechisatie.
 7. Sluiting te vier ure.
- Het bestuur heeft de eer hierbij de volgende mededeelingen te voegen:
1. Na elk referaat zal zoo ruim mogelijk gelegenheid voor discussie worden gegeven.

20. Wanneer na een referaat en de daarop gevolgde bespreking nog tijd beschikbaar is vóór het vastgestelde sluitingsuur, zal het bestuur na korte toelichting in bespreking brengen de volgende onderwerpen:

Vermakelijkheden met een liefdadig doel. Het gevaar van tolerantie. Het stelselmatig voorbijgaan van oudere predikanten bij de beroeping. Wie der leden lust gevoelt, van een dezer onderwerpen, zoo noodig, een zeer korte toelichting te geven, meldt dit vóór 15 September aan den secretaris van het bestuur.

Stelt iemand zich beschikbaar voor zulk een toelichting over een ander onderwerp, aan hetzelfde adres wordt daarvan bericht ingewacht. Deze toelichting moet zeer kort zijn, om den beschikbaren tijd en omdat zij slechts dienen moet om de bespreking aan den gang te brengen.

Komen geen aanbiedingen in, dan zal c. q. een der Bestuursleden een korte inleiding van een onderwerp geven.

30. Des namiddags te vijf ure zal er Dinsdag 31 Sept. gelegenheid zijn om in het Gebouw aan een gemeenschappelijke maaltijd deel te nemen tegen betaling van f 1.50 per persoon. Wie daarvan wenscht gebruik te maken, meldt dit den secretaris vóór Zondag 19 September.

Bij voldoende deelname kan dit ook na de Woensdagvergadering geschieden. Voor deelname hieraan kan men zich Dinsdag tevoren bij den secretaris aanmelden.

40. Het Bestuur herinnert aan de artt. 2 en 5 der statuten:

Leden der vereniging kunnen zijn: predikanten en emeriti-predikanten van een van de Gereformeerde kerken.

Als begunstigers der Vereniging kunnen toetreden allen die lid zijn van een van de Gereformeerde kerken.

VELDPREDIKING.

Verleende hulp in de maanden Juli—Aug. 1915.

De Kerk te Tilburg werd bijgestaan door:

- 4 Juli. Ds. Drenth, van Wolfheze; Ds. Dekker, van Kollum; Ds. Mulder, van Gorinchem.
- 11 „ Ds. Binnema, van Arum; Ds. Klaarhamer, van Wommels; Dr. Aalders van Ermelo.
- 18 „ Ds. Koopmans, van Sneek; Ds. Krüger, van Maarssen; Ds. v. 't Sant, van Voorthuizen.
- 25 „ Ds. Zijlstra, van Hoogetveen; Ds. van Goor, van Groningen; Dr. Janssens, van Witmarsum.
- 1 Aug. Ds. Beukema, van Stadsnusselkanaal; Ds. Bos, van Zuidwolde; Ds. Boersma, van Lutter; Ds. Huisman, van Anjum.
- 8 „ Ds. Boersma, van Buzum; Ds. Beukema, van Schettens; Ds. de Jonge, van Bunschoten.
- 15 „ Ds. Impeta, van Avereest; Ds. Schouten, van Hoofddorp; Ds. Berghuis, van N. Buiten.
- 22 „ Ds. Faber, van Ee; Ds. Kuiper, van Delft; Ds. Postema, van Bellen.
- 29 „ Ds. Jansen, van Barum; Ds. Gommer, van Aalten; Ds. Dijkstra, van Lioessens.

De Kerk te Eindhoven door:

- 4 Juli. Ds. Kreijl, van Huizum.
- 11 „ Ds. Gipsen, van Alphen.
- 18 „ Ds. v. Binsbergen, van Loosduinen.
- 25 „ Ds. Warmenhoven, van Aarlanderveen.
- 1 Aug. Prop. v. Vollenhoven, van Amsterdam.
- 8 „ Ds. Stadig, van Ezinge.
- 15 „ Ds. Noordhoff, van Lippenuizen.
- 22 „ Ds. v. Dijk, van Wierum.

De Kerk te Breda door:

- 11 Juli. Oef. v. Opstal, van Vliedder.
- 1 Aug. Ds. Middeldorp, van Nijkerk.
- 8 „ Ds. v. Arkel, van Soest; Ds. Hummel, van Haarlemmermeer.
- 29 „ Ds. Donner, van Breda.

De Kerken te Helvoetsluis en te N. Helvoet door:

- 4 Juli. Ds. Smeding, van Nijmegen.
- 11 „ Ds. Kamper, van Oldebroek.
- 18 „ Ds. Staal, van Colijnsplaat.
- 25 „ Ds. Trenning, van Olst.
- 1 Aug. Ds. Drost, van De Bildt.
- 8 „ Ds. Sap, van Gouda.

Deze daanbaar aanvaarde bijstand stelde wederom in staat hulp in de veldprediking te verlenen in tal van plaatsen. Helaa, op 29 Augustus kwamen we reeds 2 predikanten te kort; terwijl voor de komende weken een spoedige opgave van de bereidvaardige Kerken en predikanten zeer dringend noodig is.

De Kerken gelieven deze opgaven te adresseren aan den Secretaris Ds. A. H. van Minnen te 's Gravenhage en niet aan ondergeteekende, die zich belast heeft met de nadere regeling der plaatsing.

Namens Deputaten der Generale Synode ad hoc, T. GERBER.

's-Bosch, 1 Sept. 1915.

Buitenland.

Duitschland. Een wondeplek aangewezen.

Ons werd een blaadje, geschreven door Pastor Prietsch, toegezonden waaruit blijkt dat er in Duitschland mannen gevonden worden die op de wondeplekken van den volksleiden ook in deze oorlogstijden den vinger weten te leggen. Daarin lezen wij o.a.: „Voorwaarts met God, die met ons zijn zal, gelijk Hij met onze vaders was“, zoo sprak de keizer van Duitschland bij het uitbreken van den oorlog. Dat was een manlijk woord in een zwaar oogenblik. „Ja, God met ons“, dat bespeurde, wij in de eerste weken van den oorlog, van de overwinning.

En nu dit langzame voorwaartsaan. Waarheen ligt dit? Wij zijn niet in het krijgsgewoel; wij zijn niet in de kwartieren van den veldheer. Wij zien niet duidelijk, waar het aan het front aan hapert.

Doch dit zien wij klaar: in Duitschland zelf zijn nog vreesselijke wonden! Die staan op ontzettende wijze in den weg! Wanneer deze niet weggenomen worden, kan God ons niet blijvend zegenen, ook niet door machtige overwinningen op den buitenlandschen vijand.

Het gaat er dus om, de overwinning te behalen op het terrein, dat het meest ons nabij is; den strijd te strijden; met God voorwaarts te gaan! Waar moeten wij dan in eerste plaats aanvalfen?

Laat ons lezen wat de S. E. A. Bericht. Toen

De leden hebben op de vergadering keurstem. De begunstigers, die ouderling of diaken zijn, hebben adviserende stem.

De vergadering is verder toegankelijk voor al de leden van de Gereformeerde kerken die geen begunstigers zijn, tegen een entree van 50 cent.

5e. Voor zooveer de onderwerpen daarvoor in aanmerking kwamen, is aan de referenten gevraagd in eenige stellingen hun betoog te willen samenvatten. Bij het gereedmaken van het agendum konden de Broeders daaraan nog niet voldoen. Zoo mogelijk zullen die stellingen door de Pers worden bekend gemaakt.

Het Bestuur:

L. LINDEBOOM, Voorzitter.
J. G. KUNST, Secretaris.
F. KRAMER, Penningmeester.
J. VONK, Algem. Secundus.
S. HUISMAN.

Addendum.

Ds. G. Elzenga stelt zich voor, in zijn referaat over de catechisatie dezen gedachtengang te volgen:

1. Aard en doel. 2. Verband met huis- en schoolonderwijs. 3. Roeping van den D. d. W. en van de kerkeraden in dezen. 4. De leeftijd der catechisanten. 5. Het verband Gods uitgangspunt. 6. Leerstof en leerboek. 7. Methode van catechiseren. 8. Zoo geregeld mogelijk en door den predikant zelf. 9. Maatregelen tegen verzuim. 10. Gemengde catechisaties? Grootte of kleine? Een uur per week? Loon en straf? 11. Belijdenis-catechisatie en bidmaten-catechisatie. 12. Verbetering van de lokalen. 13. Vereischten van den catecheet en roeping der catechisanten.

kinderen het leven te schenken! En zulke voorbeelden zijn er meer.

Deze dingen moeten in het openbaar genoemd worden, opdat ieder wete hoe het onder ons volk gesteld is.

Men wil in deze dagen van Duitschlands grootheid en onoverwinnelijkheid hooren.

Hij die anders spreekt, wordt voor „vaterlandlos“ geschilderd. Neen, de vaderlandslevende Duitsche pers roept tot het volk: bedwingt u! Gij verspeelt de zekere overwinning door wezedelijke tuchteloosheid. Aan het front vergieten de strijders hun bloed en lijden zwaar. Wilt gij achter het front wezen lusten bot vieren?

Er is een sterk, kuisch Duitschland. Tot dit roept de Vaderlandsche pers: strijd tegen de schamteloozen, opdat de offers dezer dagen niet vergeefsch zijn en de vreugde der terugkeerenden niet bitter vergald worde.

... Men verneemt dat in dezen oorlogstijd de straten der ontucht sterker bezocht worden dan in vredetijd. En daarop zou God zijn zegen geven? Maar dit kan toch niet.

Zoo gaat dit tractaatje voort, om op te wekken tot den strijd tegen de ontucht. Men kan de bedenking laten gelden, dat de strijd aangebonden wordt tegen het zondigen tegen het 7de gebod, maar niet te ontkennen is, dat deze zonde in dezen oorlogstijd op ontzettende wijze, ook in Duitschland, verwoestingen aanricht.

Frankrijk. Uit de synode der Geref. Kerken.

De Union nationale des Eglises reformées de France hield den 1sten en 2den Juni te Crest hare synode. Volgens het verslag van den predikant J. Pfender werden 180 predikanten der Unie tot den krijgsdienst geroepen. Onderscheidene hunner zijn reeds in den oorlog gevallen of gewond. Zij werden vervangen door predikanten van genabuurde kerken, die buitendien in de hospitalen hadden dienst te doen, maar ook door hunne vrouwen, die Godsdienst-oefeningen en begrafenissen leidden. Bovendien werd ook veel werk gedaan door predikanten, die hun emeritaat verkregen en door gemeentelieden. Van de medewerking der laatste wordt nog veel verwacht. In de gemeenten, die met hare leden welke in het leger werden ingelijfd, steeds voeling bleven houden, ontstond na de beweging der eerste dagen van den oorlog wel geen groote opwekking, maar toch werden teekenen van opleving van het goddienstige leven opgemerkt. De Theologische faculteit van Montauban begon hare lessen in November l. l. met 14 studenten, er bleven er slechts 4 van over, voor welke de colleges werden voortgezet.

Toen Parijs door de Duitschers bedreigd werd, was de financiële toestand een tijdlang moeilijk. Toch konden de predikantenstratemen in 1914 uitbetaald worden; in 1915 geschiedde dit met zeker voorbehoud. De synode besloot buiten de gewone bijdragen een oorlogsbijdrage te vragen van een vijfde der tot hiertoe betaalde bijdragen. De gemeente van Castris had reeds 6000 in plaats van 3000 francs, die van Macamad 22,000 in plaats van 7000 francs gegeven.

Door den predikant Pannier werd voorgesteld, de herdenking van de reformatie van 1 November op 26 Mei te brengen, ter herinnering aan de eerste Synode der Gereformeerde Kerken van Frankrijk, te Parijs op 26 Mei 1559 gehouden. Op deze manier zou men dan te kennen geven, dat de Fransche kerken meer betrekking gevoelen op de reformatie van Calvijn, dan op die van Luther. Na een breedvoerige bespreking werd de volgende resolutie eenstemmig aangenomen:

„De Synode heeft kennis genomen van het voorstel van den predikant Pannier om den datum van de herdenking der reformatie te veranderen, omdat die welke tot hiertoe gebruikelijk was, aan het werk van Luther verbonden is. Zij meent echter — in aanmerking nemend dat geen Protestantisch Franschman er aan denken kan, ook maar een deel van de glorie-rijke erfenis der Reformatie prijs te geven, op het oogenblik, waarop ons hart hoopt onze Lutherse landslieden van den Elzas weder in het Vaderland op te nemen, — het onderzoek van het vraagstuk naar later te moeten verschuiven“.

GEMENGD NIEUWS

Billy Sunday nagebootst. Van het optreden van Billy Sunday in N.-Amerika deelden we het een en ander mede. Er is nu ook een Billy Sunday in Japan opgetaan. De evangelist H. S. Kimura, Japanner van geboorte, die gestudeerd heeft in Moody Institute te Chicago en predikant is van de Church of Christ in Japan, komt er openlijk voor uit, dat hij in zijn werk en methode Billy Sunday volgt. Eerst stelde hij zich Dwight L. Moody tot voorbeeld, daarna hoorde hij van Billy om aanstands besluit bij dezen evangelist te bestudeeren en zijn werkwijze over te nemen. Daartoe begaf hij zich naar Amerika, volgde het optreden van Billy van Denver naar Des Moines en hoorde hem gedurende drie weken prediken. Te Tokio wedergekeerd, liet hij een groot tent bouwen in de nabijheid van de gouvernementse gebouwen, en vindt nu hoe langzamer na meer ingang bij de bevolking. Er zijn er die het optreden van Billy Sunday en dat van Kimura hebben nagegaan en moesten getuigen, dat de Japanner er in slaagde Billy Sunday volkomen na te bootsen. Hij vliegt ook over het platform, gestileerd wild, wringt zich in allerlei bochten, schreeuwt de beschuldigingen en aanklachten in de oren zijner hoorders en doet de roepstem van het Evangelie met kracht hooren. De Japansche taal leent er zich niet toe, soveel platheden ten gehore te brengen als Sunday, maar dat is in het voordeel van Kimura. Zijn bekeerlingen komen ook naar voren om hem de hand te drukken. Laat ons hopen dat in Japan ook door den arbeid van Kimura Gods